

Prognózy poklesu HDP se zmírňují, zotavení ale možná bude delší

Ministerstvo financí ve své nejnovější **Makroekonomické predikci ze 14. září 2020 odhaduje celkový pokles HDP pro rok 2020 na 6,6 %**. V roce 2021 by hospodářský růst mohl dosáhnout 3,9 %. Jedná se o mírně lepší predikci, než v srpnu zveřejnila ČNB. Ta očekávala, že ekonomika klesne o 8,2 % meziročně a v příštím roce se zotaví o 3,5 %. Ve výhledu na další roky ale MF počítá pouze s mírným růstem. Na předkrizovou úroveň se tak HDP dostane až za 3 roky.

Pro 3. čtvrtletí letošního roku počítá MF s mezičtvrtletním růstem o 4,2 % a meziročním poklesem o 7,8 %. Je zřejmé, že na poklesu domácí poptávky bude mít zásadní vliv meziroční růst míry úspor – reálná spotřeba domácností by mohla klesnout o 5 %. V následujícím roce je očekávána stagnace reálného disponibilního důchodu a mírný pokles míry úspor – spotřeba domácností by mohla znovu růst, podle MF o 2,2 %.

Očekávat lze **nárůst spotřeby sektoru vládních institucí, a to o 3,8 % letos a o 2,9 % v příštím roce**. Vývoz zboží a služeb v roce 2020 oproti původnímu očekávání klesne přibližně o 12 % s očekáváním jednociferného růstu v příštím roce. Tyto predikce jsou nicméně zatíženy značnou mírou nejistoty ohledně vývoje v zahraničí. Tvorba hrubého fixního kapitálu by se měla snížit o 6,1 %. Zotavení nicméně naznačují také předstihové ukazatele. Index PMI se již téměř vrátil k hodnotě 50.

Veškeré predikce jsou založeny na předpokladu, že již nebudou obnovena žádná plošná protiepidemická opatření. Rovněž dlouhodobý dopad restrikcí na globální dodavatelské řetězce není započten.

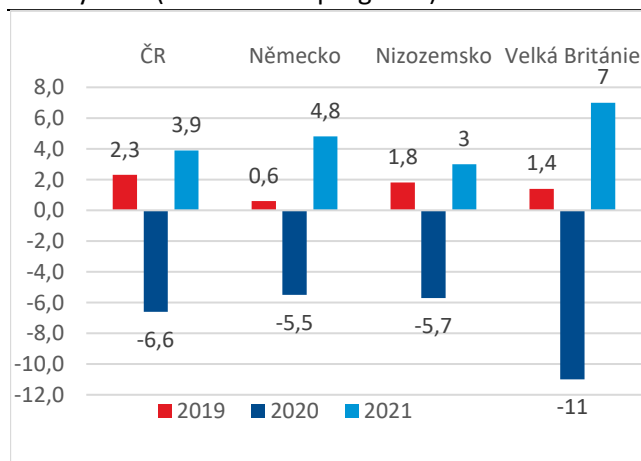
Obdobné opatrné zlepšení prognózy se týká dalších ekonomik. V tomto týdnu zveřejnil svou predikci Institut pro německé hospodářství (IfW). Podle něj dosáhne **pokles HDP v Německu v letošním roce 5,5 %**. Původní prognóza hovořila o poklesu o 6,8 %. IfW ale připouští pomalejší zotavení a v roce 2021 odhaduje růst na 4,8 % oproti původním 6,3 %. Obnova hospodářství ale i přes tuto korekci zřejmě bude probíhat rychleji než při krizi v roce 2009. Odhad uvádí, že i přes masivní využití kurzarbeitu zaniklo bezprostředně v souvislosti s koronavirovou pandemií do konce srpna 640 000 pracovních míst.

Nizozemské předpovědi doposud hovořily o **poklesu HDP o 5,7 %** v letošním roce a mírném růstu do 3 % v roce příštím. Poslední predikce Úřadu pro ekonomickou analýzu ale naznačuje pokles za rok 2020 přibližně 5 %.

Naopak **Velká Británie** dřívější prognózu, podle které se HDP měl snížit o 9,2 %, na konci srpna zpřísnila na 10,0 %. Zato ale počítá s rychlejším zotavením v příštím roce, kdy počítá s růstem kolem 7 %. Tato čísla vycházejí z pravidelného Přehledu nezávislých předpovědí. Vláda Spojeného království je v odhadech mírně skeptičtější a předpokládá **pokles kolem 11 %**.

Zdroj: Ministerstvo financí, Eurostat, Destatis, HMTS, OECD

Reálný HDP (2020 a 2021 prognóza)

Zdroj: data Eurostat, Destatis, HMTS, OECD, graf MPO

Z DOMOVA

Vláda ve čtvrtek večer znovu přerušila jednání o kurzarbeitu

V návrhu zůstávají sporné body. Jednání budou dále pokračovat. Kurzarbeit představuje zkrácení pracovní doby při ekonomických či jiných potížích. Firma platí zaměstnancům za odpracované hodiny, stát jim pak poskytuje část mzdy za neodpracovaný čas.

Kurzarbeit upravuje novela zákona o zaměstnanosti, kabinet o ní debatoval už na čtyřech svých zasedáních. Jednání skončilo bez výsledku i dnes, přestože ministryně práce Jana Maláčová (ČSSD) před polednem oznámila, že koaliční strany našly shodu a vláda večer návrh schválí. Ministryně financí Alena Schillerová (za ANO) pak řekla, že je dohoda rámcová.

Spor se dříve vedl o výši náhrady od státu za neodpracovaný čas, o vzdělávání pracovníků, o odvody firem či o to, jak se bude kurzarbeit spouštět. MPSV sdělilo, že podle dohody by zaměstnanci měli dostávat 70 procent čistého, maximálně ale do výše průměrné mzdy. Podpora by se vyplácela až rok. Firma by mohla zaměstnance nechat doma až čtyři dny v týdnu.

Zdroj: Patria

Ceny v průmyslu v srpnu opět meziročně klesly, po páté v řadě

Ekonomika nadále operuje výrazně pod svým potenciálem. Ceny řady komodit v čele s ropou opět klesly a ceny výrobců tak zůstávají nadále v útlumu. Důvodem je náročná situace v poptávce, slabý růst nových zakázek a v neposlední řadě i klesající optimismus ohledně budoucího vývoje ve výrobě. Navíc s přihlédnutím k rychlejšímu šíření koronavirového onemocnění v posledních týdnech je tak zdrojů pro růst cen průmyslových výrobců v příštích měsících velmi málo.

Ceny v průmyslu v srpnu zrychlily meziroční pokles na 0,5 % z červencových 0,1 %. Současně klesly pátý měsíc za sebou. V souvislosti s nízkou cenou ropy se snížily zejména ceny v odvětví koks a rafinovaných ropných produktů. Chemické látky a výrobky byly proti loňskému srpnu levnější o 11,5 % a ceny v těžbě a dobývání klesly o 3,5 %. Naproti tomu o 7,9 % přidaly ceny elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu, o 1,4 % dražší byly dopravní prostředky a v odvětví nábytku a ostatních výrobků zpracovatelského průmyslu ceny meziročně vzrostly o 4,7 %. Potravinářské výrobky, nápoje a tabák byly dražší o 1,5 %.

Zpomalení poklesu cen zemědělských výrobců v srpnu na 1,9 % z červencových 4,1 % souviselo se zdražením v rostlinné výrobě, kde ceny po jedenácti měsících poklesu obrátily a stouply o 1,1 %. Vyšší byly ceny ovoce a olejnin,

naopak zlevnily brambory a čerstvá zelenina. V živočišné výrobě byly ceny nižší o 5,4 %.

V prostředí rostoucí poptávky setrvala dynamika růstu cen stavebních prací na slušné úrovni, i když zpomalila v průměru meziročně na 3,4 % (z červencových 3,8 %). Vývoj jejich cen se odvíjel od výkonu celého stavebního sektoru, byl ale podporován nadále výraznou poptávkou domácností po bydlení a omezenou kapacitou stavebního sektoru. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 0,5 % (v červenci o 0,1 %).

Zdroj: ČSÚ, Patria

Koruna během týdne oslabila k oběma hlavním světovým měnám. Vůči euru ztratila oproti středečnímu závěru pět haléřů a kolem 17:00 se obchodovala v kurzu 26,74 Kč/EUR. K dolaru česká měna oslabila o osm haléřů na 22,64 Kč/USD. Pražská burza dnes znovu oslabila, index PX klesl o 1,11 procenta na 883,63 bodu. V červených číslech zakončila obchodování většina hlavních titulů.

Ještě na konci prázdnin přitom česká měna atakovala hranici 26,10 Kč/EUR. Od té doby téměř nepřetržitě oslabovala. Ve středu si sice koruna mírně polepšila k oběma hlavním světovým měnám, dnes ale znovu ztratila.

Za poslední tři týdny koruna k euru oslabila o víc než 70 haléřů. Podle některých analytiků to může nepříznivý vývoj koronavirové epidemie v Česku, který psychologicky stahuje českou měnu ke slabším hodnotám. Důvěru v korunu sráží také to, že některé země zařazují Českou republiku na svůj seznam rizikových zemí.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Evropská unie hodlá necelou třetinu svého balíčku na podporu hospodářského zotavení z dopadů koronaviru financovat z prodeje zelených dluhopisů

Konkrétně tak plánuje prodat zelené papíry v objemu 225 miliard EUR, napsala agentura Reuters. To by odpovídalo všem zeleným cenným papírům, které se v loňském roce prodaly po celém světě, ukazují data Bloombergu.

Cílem je získat 30 % ze 750 miliard EUR pro Next Generation EU prostřednictvím zelených dluhopisů.

Zelené dluhopisy jsou finanční nástroje, které slouží k získání peněz na projekty související se změnou klimatu nebo životním prostředím. Se zelenými dluhopisy přicházejí i firmy jako Volkswagen. Jiné firmy v regionu pak vydávají dluh započítávající faktory ESG, tedy chování vzhledem k životnímu prostředí, v sociální oblasti a řízení firem.

Šéfka EK dnes také navrhla zvýšit emisní závazek k roku 2030. Evropská unie by měla do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů o 55 procent proti stavu z roku 1990, uvedla ve svém prvním poselství o stavu unie. Unie by podle ní měla pojmout současnou koronavirovou krizi jako příležitost k nastartování takzvaného zeleného růstu a více než třetinu chystaného fondu obnovy směřovat do ekologických projektů. Dosavadní plán počítal s omezením emisí o 40 procent.

Zdroj: Patria

V zemích Evropské unie (EU27), podle údajů zveřejněných Eurostatem, ceny průmyslových výrobců v červenci meziměsíčně vzrostly o 0,4 % (v červnu o 0,8 %).

Nejvíce se zvýšily ceny v Belgii o 2,3 %. Na Slovensku byly ceny vyšší o 0,5 %, v Polsku, Rakousku a Německu o 0,2 % a v České republice o 0,1 %. Ceny nejvíce klesly na Kypru o 2,2 %.

Meziročně byly ceny v EU27 v červenci nižší o 3,0 % (v červnu o 3,3 %). Nejvíce klesly ceny v Litvě o 8,5 %. V Rakousku se ceny snížily o 2,7 %, v Německu o 1,5 %, v Polsku o 1,0 % a v České republice o 0,1 %. Na Slovensku byly ceny vyšší o 0,3 %. Nejvíce vzrostly ceny na Maltě o 1,7 %.

Zdroj: ČSÚ

Americká cla na čínské zboží jsou v rozporu s pravidly WTO

Světová obchodní organizace (WTO) rozhodla, že cla uvalená administrativou amerického prezidenta Donalda Trumpa na čínské zboží v hodnotě přes 200 miliard dolarů (4,5 bilionu Kč) jsou v rozporu s jejími pravidly. Informovala o tom dnes agentura AP.

Jde o první rozhodnutí WTO namířené proti člům, která Trumpova administrativa v uplynulých letech uvalila na řadu zemí, včetně spojenců, píše AP. Organizace se ve svém rozhodnutí postavila proti argumentu Trumpovy administrativy, že Čína je zapojena do praktik poškozujících zájmy USA.

Trump opakovaně obviňuje WTO, že vůči Spojeným státům postupuje nespravedlivě. Rozhodnutí WTO teoreticky umožňuje Číně uvalit odvetná cla na americké zboží. Ještě před tím se ale Spojené státy mohou proti rozhodnutí odvolat.

Odvolací orgán WTO je však nyní nefunkční, protože Washington blokuje jmenování jeho nových členů.

Zdroj: ČTK

Evropský průmysl pokračuje v oživení

V tomto týdnu Eurostat zveřejnil data o průmyslové produkci za měsíc červenec. Dle **meziměsíčního** (sez. a kal. oč. data) **srovnání evropský průmysl již třetí měsíc v řadě roste, když v červenci zvýšil svůj výstup v EU i eurozóně o 4,1 %.**

Naopak dle meziročního srovnání EU i eurozóna vykázaly znatelné poklesy (kalendářně očištěné údaje), a sice o 7,3 %, respektive o 7,7 %. Německo, které je pro nás nejdůležitější, pak kleslo o 11,6 %, jen dodejme, že klesá již 8 čtvrtletí v řadě. Další velké ekonomiky taktéž klesly, a sice Francie o 8,1 % a Itálie o 8,0 %. Výše uvedené lze interpretovat tak, že **v porovnání s před koronavirovým obdobím, vyrábíme méně (meziroční srovnání), nicméně v porovnání s dobou, kdy byly ekonomické restriktce největší (březen/duben) produkce značně vzrostla (meziměsíční srovnání).**

Neméně důležitou informací je **vývoj v automobilovém sektoru**, kde jsou zprávy obdobné (meziroční pokles a meziměsíční růst). V EU automobilový průmysl v červenci meziročně klesl o 17,4 %, v eurozóně o 18,5 % a v Německu o 18,3 %. Míra poklesů německého automobilového průmyslu započala již v červenci 2018. Čísla jsou o to negativnější, jelikož již samotná srovnávací základna byla snížena loňským poklesem. Nicméně i zde (v EU) platí, že meziměsíčně automobilový průmysl již třetí měsíc v řadě roste; v červenci o 11,3 %.

Jelikož řada českých firem dodává své výrobky do evropských/německých automobilek, tak nás nemohou překvapit poslední, tzn. červencová čísla, kdy **tuzemský průmysl jako celek meziročně klesl (kalendářně očištěná data) o 5,0 % a automobilový průmysl klesl mírněji, a sice o 0,7 %.** Meziměsíčně však taktéž vykázaly růst (o 5,7 %, respektive o 15,1 %).

Zdroj: Eurostat, ČSÚ, MPO

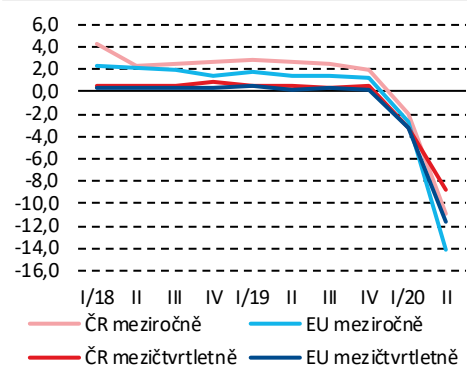
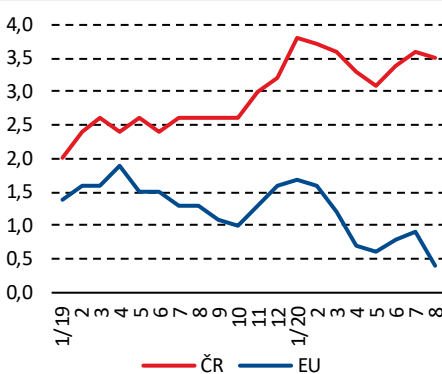
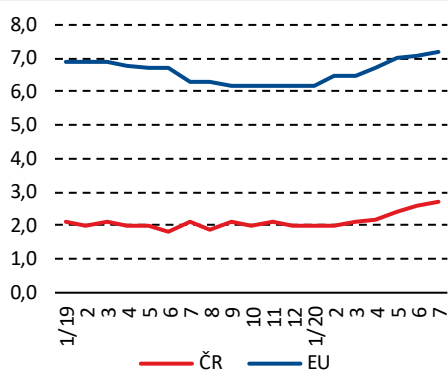
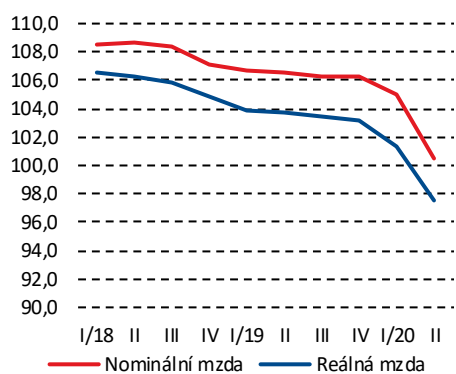
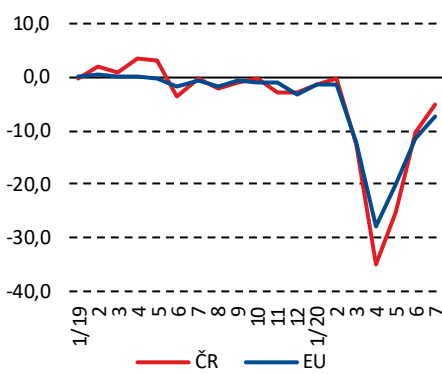
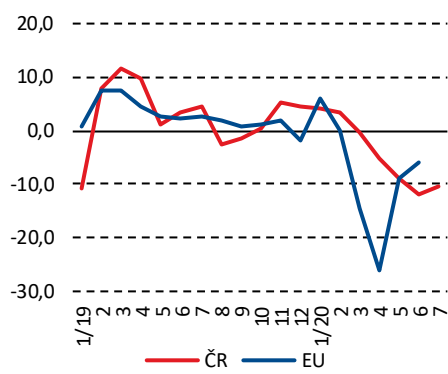
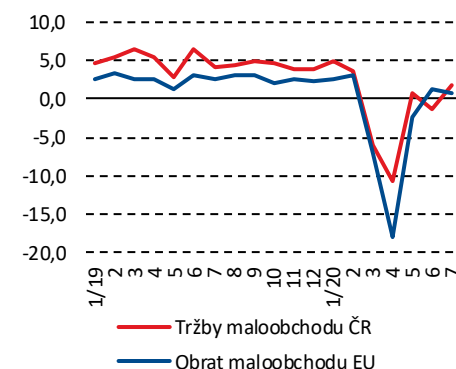
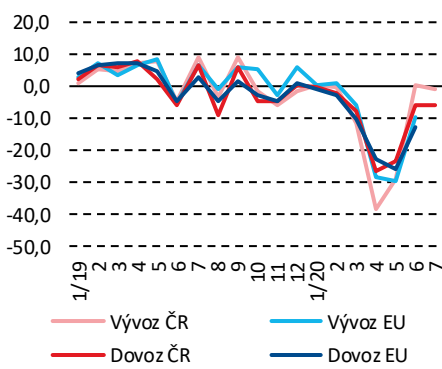
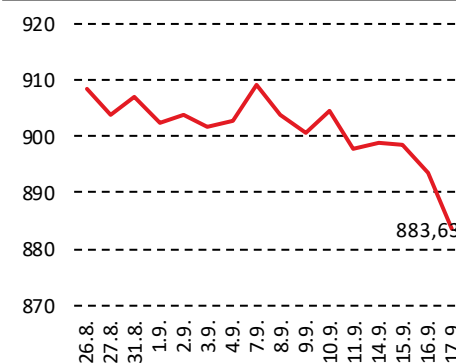
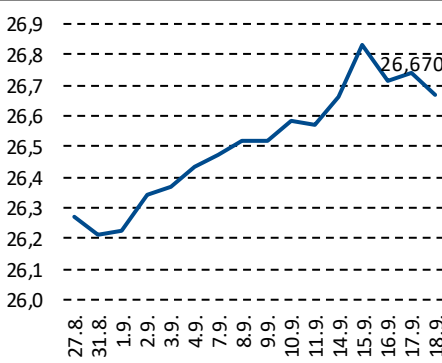
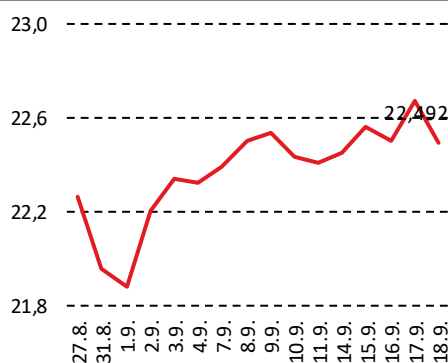
V Německu je většina elektrické energie z obnovitelných zdrojů

Podle čerstvě publikovaných dat Spolkového statistického úřadu bylo v prvním pololetí letošního roku v Německu vyroben 248,2 miliard kWh elektrické energie. Elektrický proud byl **z 51,8 % generován z obnovitelných zdrojů.** Německo tak poprvé překonalo hranici 50 %. V prvním pololetí předchozího roku se jednalo o 43,4 %. Jedná se tak o poměrně prudký vzestup způsobený **zejména nárůstem kapacit větrné energie.** Její výroba vzrostla dokonce o 12,9 %, a to zejména díky velmi větrnému 1. čtvrtletí roku.

Silný nárůst zaznamenala také fotovoltaika (9,9 %), a to opět díky slunečně bohaté první části roku. Zásadní pokles se týká elektrické energie z uhlí (-37,8 %). Německo je sice nadále čistým exportérem elektrické energie, přebytek se ale zmenšuje. Vývoz elektrické energie klesl o 11,6 %, naopak dovoz vzrostl meziročně o 43,3 %. Dovoz zajišťuje především Francie, na druhé místo se nyní posunulo Nizozemsko. Naopak dovoz elektrické energie z ČR se meziročně výrazně snížil. Pokles čistého vývozu je způsoben především odstavením velkých konvenčních zdrojů s nutností náhrady při nepříznivém počasí.

Zdroj: Destatis, Handelsblatt

Makroekonomická situace v ČR a EU27

Reálný HDP, sezónně očištěný (%)**Harmonizovaný CPI (mzr. změna v %)****Míra nezaměstnanosti (%)****Mzdy (index, předchozí rok=100)****Průmyslová prod. (mzr. zm. v %, kal. o.č.)****Stavební produkce (mzr. zm. v %, kal. o.č.)****Maloobchod (mzr. změna v %)****Zahraníční obchod se zbožím (mzr. změna v %)****Index PX****Nominální kurz CZK/EUR****Nominální kurz CZK/USD**

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO